

Pressmeddelande 30.9 2020

Olof M. Janssons stiftelse satsar på forskning om självstyrelsens utveckling

Olof M Janssons stiftelse för främjande av åländsk historisk forskning grundades 1991 av bonden och landstingsmannen Olof M Jansson från Strömma i Hammarland. Den åländska historien, allt från stenåldern till nutiden, var en hjärtefråga för Olof. Så var även utvecklingen och spridande av kunskapen om självstyrelsen, ett arv som Stiftelsen värnar om. Den fond som Stiftelsen bygger på lyckades han åstadkomma genom ett strävsamt lantbrukarliv kombinerat med ett gott ekonomiskt sinnelag och fingertoppskänsla för långsiktiga investeringar.

Stiftelsen beslöt i slutet av 2018 att starta ett forskningsprojekt med fokus på utvecklingen av den åländska självstyrelsens konstitutionella status och handlingsutrymme under de nu snart hundra år som gått sedan dess introduktion 1921. Temat passar väl in i stiftelsens syfte och inriktning på forskning kring olika aspekter av den utveckling som lett fram till dagens Åland. Fördjupade historiska kunskaper om autonomins konstitutionella och politiska förutsättningar bör även kunna bidra till ökade möjligheter att utveckla Ålands självbestämmande vår tids legalt komplicerade och politiskt svårhanterliga finländska och europeiska sammanhang.

Projektets första rapport med titeln "**Att sätta självstyrelsens gränser**" har nu blivit klar. Den innehåller en sammanställning och analys av samtliga av Finlands president underkända åländska lagar under perioden från självstyrelsens ikraftträdande och fram till och med 2018. Högsta domstolen (HD) spelar en central roll i kontrollen av den åländska lagstiftningen. Fokus ligger på HD:s avslag och hur man motiverat dessa. Rapporten innehåller även en beskrivning av lagkontrollens uppläggning och utveckling samt kortfattad information om bakgrunden till och innehållet i de olika självstyrelselagarna.

Rapportens huvudförfattare är *Ida Jansson*, doktorand vid avdelningen för mänskliga rättigheter vid historiska institutionen, Lunds universitet. Hon har genomfört det omfattande arbetet med att ta fram, läsa igenom och systematisera rapportens empiriska underlagsmaterial. Ida har biträtt i arbetet med rapporten av *Göran Lindholm* (jur.kand., projektansvarig) och *Bjarne Lindström* (fil.lic., övergripande kvalitetssäkring) vilka också bidragit med mindre delar av texten.

Rapporten kommer att presenteras vid ett **öppet seminarium i Ålands sjöfartsmuseums auditorium den 7 oktober kl. 18.00**. Förutom en mindre tryckt upplaga kommer rapporten att finnas för nedladdning på Stiftelsens nyproducerade hemsida (www.olofmjanssonsstiftelse.ax).

Inom ramen för samma stiftelseprojekt kommer ytterligare två forskningsrapporter att publiceras. Den första av dessa innehåller en komparativ analys av de konstitutionella och politiska arrangemangen för ett antal med Åland jämförbara autonomier, samt hur deras olika autonomiupplägg påverkat förutsättningarna för självstyret. Rapporten följs upp av en projektavslutande rapport där den åländska autonomimodellen och dess förutsättningar granskas närmare mot bakgrund av vad som framkommit i de två föregående rapporterna.

Styrelsen

Olof M. Janssons stiftelse för främjande av åländsk historisk forskning

Kontaktperson: stiftelsens sekreterare Conny Andersson (e-post: olofmjansson@aland.net, hemsida: olofmjanssonsstiftelse.ax)

Seminariet äger rum onsdagen den 7.10 2020 kl. 18 i Ålands sjöfartsmuseums auditorium, Hamngatan 2, Mariehamn.

Välkomna!